

KARTA KURSU

Nazwa	Pedagogika resocjalizacyjna
Nazwa w j. ang.	Resocialization pedagogy

Koordynator	Dr Karolina Piątek	Zespół dydaktyczny
		Dr Karolina Piątek
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zagadnieniami z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, tzn. umiejscowienie dyscypliny w systemie nauk pedagogicznych i społecznych, przedstawienie jej założeń teoretycznych i metodologicznych oraz dostarczenie informacji na temat historycznych źródeł myśli i praktyki resocjalizacyjnej, do których nawiązują współczesne rozwiązania (zarówno w zakresie resocjalizacji instytucjonalnej, jak i wolnościowej). Przekazanie studentom wiedzy, odwołującej się do kluczowych założeń pedagogiki specjalnej wydaje się niezbędne w obliczu rozprzestrzeniania się zjawiska nieprzystosowania społecznego młodzieży oraz wzrastającej przestępczości nieletnich. Zdobyta wiedza powinna obejmować podstawowe zasady projektowania systemów resocjalizacji na świecie i w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy humanistycznej, akcentującej podmiotowość jednostki oraz pryzmat rozwiązań wolnościowych nad izolacyjnymi.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01, Posiada pogłębioną wiedzę na temat metodyki, norm, procedur wykonywanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej i pomocowej	W01,W03
	W02, Zna w sposób pogłębiony struktury społeczne i instytucje życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje.	W06
	W03 Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	W04

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	U01, Posługuje się terminologią używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie.	U04
	U02, Korzysta z wiedzy o różnych rodzajach struktur i instytucjach życia społecznego. Tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i dobiera sposoby skutecznego komunikowania się.	U05
	U03, Wykorzystuje wiedzę z zakresu subdyscyplin pedagogicznych w podejmowanych aktywnościach.	U05, U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01, Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K01
K02, Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.	K03	
K03, Wykazuje umiejętności komunikowania się w sposób tradycyjny oraz za pomocą nowoczesnych technologii. Jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych	K04	

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	20	20							X

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, prezentacja multimedialna, filmy edukacyjne z zakresu resocjalizacji
 Ćwiczenia: dyskusja, rozmowa – wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem, „burza mózgów”, której celem jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązywanie określonego problemu, praca w małych grupach, zajęcia terenowe

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01				X		X	X					X	

W02				X		X	X					X	
W03				X		X	X					X	
U01				X		X	X					X	
U02				X		X	X					X	
U03				X		X	X					X	
K01				X		X	X					X	
K02				X		X	X					X	
K03				X		X	X					X	

Kryteria oceny	<p>Studenci są oceniani w sposób ciągły na podstawie aktywności na zajęciach oraz realizacji opracowania na wybrany temat. Dodatkowymi kryteriami oceny są: terminowość wykonania zadań oraz dostosowanie się do wymagań dotyczących sposobu ich wykonania, określonych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>Metody kształtujące dla oceny ciągłej to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieżąca ocena i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń - dyskusja oceniająca po wykonaniu wszystkich zadań przez studentów. <p>Do egzaminu przystępuje student, który otrzyma zaliczenie z ćwiczeń. Egzamin odbywa się w formie pisemnej. Kryterium do oceny w skali 2,0-5,0.</p>
----------------	---

Uwagi	W zależności od stanu pandemicznego, kurs może być w części lub w całości realizowany on-line.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>Wprowadzenie do pedagogiki resocjalizacyjnej - wyjaśnienie podstawowych pojęć: socjalizacja, wychowanie, resocjalizacja, wyklejenie (obyczajowe, przestępcze).</p> <p>Niedostosowanie społeczne – przegląd definicji, etiologia, symptomatologia, typologie. Wieloaspektowość genezy zjawiska przestępczości wśród nieletnich – przegląd wybranych teorii.</p> <p>Pedagogika resocjalizacyjna, przedmiot, zakres, zadania, cele, funkcje, działy pedagogiki resocjalizacyjnej. Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka teoretyczna i praktyczna.</p> <p>Prekursorzy i kontynuatorzy – przegląd ośrodków akademickich w Polsce i na świecie.</p> <p>Resocjalizacja nieletnich w środowisku otwartym – działalność świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, kuratela sądowa.</p> <p>Resocjalizacja instytucjonalna nieletnich – charakterystyka młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, policyjnej izby dziecka, schroniska dla nieletnich oraz zakładu poprawczego.</p> <p>Resocjalizacja dorosłych – formy instytucjonalne. Zjawisko podkultury przestępczej. Pomoc postpenitencjarna.</p> <p>Instytucje totalne.</p> <p>Alternatywne programy resocjalizacji na przykładzie diversion i mediacji. Probacja.</p> <p>Wprowadzenie nowych metod i form pracy resocjalizacyjnej</p> <p>Kompetencje osobowościowe i zawodowe wychowawców (pedagogów resocjalizacyjnych).</p> <p>Treści ćwiczeń:</p> <p>Zajęcia organizacyjne dotyczące prowadzenia zajęć, zaliczenia przedmiotu.</p>

Wprowadzenie do przedmiotu, podanie zagadnień, literatury .zagadnień związanych z przedmiotem.
Interdyscyplinarność wiedzy resocjalizacyjnej ;Norma a patologia w zachowaniu; Współczesne zagrożenia i problemy społeczne jako źródło niedostosowania społecznego. Uczeń nieprzystosowany
Demoralizacja i wartości młodzieży przestępczej .;
Rola pedagoga szkolnego przeciwdziałaniu demoralizacji i przestępczości nieletnich ,
Diagnoza w resocjalizacji jako podstawa w skutecznym procesie resocjalizacyjnym; Model diagnozowania niedostosowania społecznego i asocjalności.
Metody i techniki stosowane w resocjalizacji; Resocjalizacja w środowisku otwartym;
Programy resocjalizacyjne w środowisku otwartym;
Praca pedagoga ulicy. Zadania Asystentów Rodziny
Praca kuratora sądowego dla dzieci i dorosłych ;
Specyfika wychowania resocjalizacyjnego w warunkach zamkniętych;
Izolacja w systemie kar; Organizacja systemu kary pozbawienia wolności – Rodzaje zakładów Karnych
;Zadania wychowawców w Zakładach Karnych; Przygotowanie skazanego do życia na wolność;
Współczesne rozwiązania w resocjalizacji – model łączony; Kara pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Wykaz literatury podstawowej

Opora R., Resocjalizacja, wychowanie i psychokorekcja nieletnich niedostosowanych społecznie. Kraków 2010, Wyd. Impuls.
Pytka L., Pedagogika resocjalizacyjna. Warszawa 2001, Wyd. UW.
J.M. Stanik, B. Urban. Red., Resocjalizacja, Warszawa 2007, Wyd. PWN.
Lubińska-Bogacka M. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w szkołach. W Muchacka B. Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej, wyd. Impuls Kraków 2006
Urban B., Pedagogika osób niedostosowanych społecznie. [W:] Dykciak W., (red.). Pedagogika specjalna, Poznań 2002, Wyd. UAM.
Hołyst. B. Wiktymologia, Warszawa 2016, wyd. LexisNexis
Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia. Gdańsk 2001, Wyd. Arche.
Borowski R., Wysocki D., Instytucje wychowania resocjalizującego. Płock 2001, Wyd. Nauk. Novum.
Lubińska-Bogacka M. Problemy readaptacji skazanych i pomoc w ich resocjalizacji, Kraków 2017, wyd. Petrus

Wykaz literatury uzupełniającej

Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia. Gdańsk 2001, Wyd. Arche.
Borowski R., Wysocki D., Instytucje wychowania resocjalizującego. Płock 2001, Wyd. Nauk. Novum.
Czarnecka-Działuk B., Wójcik D., (red.). Mediacja. Nieletni przestępcy i ich ofiary. Warszawa: Wydawnictwo Oficyna Naukowa, 1999.
Czarnecka-Działuk B., Wójcik D., Mediacja w sprawach nieletnich w świetle teorii i badań. Warszawa 2001, Wyd. Instytut Nauk Prawnych PAN.
Dukaczewski E., Pełna znajomość wychowanka warunkiem skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych. „Szkoła Specjalna” 2003, nr 2.
Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, red. J. Brągiel, S. Badora, Opole: Wydawnictwo UO 2005.
Harasimiuk G., Kluczowe zagadnienia prowadzenia mediacji w sprawach nieletnich. „Pedagogika Społeczna” 2004, nr 2-4.
Ostrowska. K. Psychologia resocjalizacyjna, Warszawa 2008, wyd. Fraszka edukacyjna
Lubińska-Bogacka M. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w szkołach. W Muchacka B. Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej, wyd. Impuls Kraków 2006
Lubińska-Bogacka M. Kształcenie w ośrodkach penitencjarnych, {w} Z. Szarota, Oświata dorosłych wobec jednostek defaworyzowanych, wyd. Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie,

Kraków 2013

Lubińska-Bogacka M. Problemy readaptacji skazanych i pomoc w ich resocjalizacji, Kraków 2017, wyd. Petrus

Lubińska-Bogacka. M Wybrane problemy readaptacji skazanych w działaniach pomocy postpenitencjarnej, Kraków 2016, wyd. Petrus

Lubińska-Bogacka .M Problemy resocjalizacyjne i socjalne w polskich zakładach penitencjarnych w ramach readaptacji społecznej skazanych { w} red. Nowak. B. :Praca socjalna XXI wieku : potrzeby, wyzwania, oczekiwania ,wyd. J&N Żechowski Gliwice 2016

Iwański Z.S., Wprowadzenie do pedagogiki resocjalizującej. Płock 2003, Wyd. WS.

Jaworska A., Leksykon resocjalizacji. Kraków 2012, Wyd. Impuls.

Kozaczuk F., (red.) Resocjalizacja instytucjonalna. Rzeszów, Wyd. UR 2004.

Noszczyk M., Rodzinne uwarunkowania niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży. „Auxilium Sociale” 2002, nr 2 (22).

Noszczyk-Bernasiewicz M., Nieletni przestępcy w percepcji personelu i nadzoru resocjalizacyjnego oraz studentów resocjalizacji. Katowice 2010, Wyd. UŚ.

Nowak A., Mediacja między nieletnim a ofiarą – alternatywą wobec środków tradycyjnych. [W:] Krzyżak-Szymańska E., Szamański A. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – zagrożenia cywilizacyjne w aspektach pedagogicznym, instytucjonalnym i legislacyjnym. Mysłowice 1995, Wyd. GWSP.

Olszewska E., Środowisko rodzinne młodych mężczyzn popełniających przestępstwa. Wrocław 2012, Wyd. WSH-E.

Stankowski A., Determinanty środowiskowe niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Katowice 2002, Wyd. G Katowice 2002, Wyd. Gnome.

Szczęśny W., Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki. Warszawa 2003, Wyd. „Żak”.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6